

VÁZLATOK

I. Közép-Európa természeti képe

Határok:

Közép-Európa → nincsenek éles határai

É: Balti-tenger

D: Alpok

K: Kelet-európai-síkság

Ny: Rajna

Felszín:

ókori alap → *röghegységek* (gránit, pala)

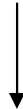
→ **Variszkuszi-hegységrendszer** → **Német-középhegység**

→ **Lengyel-középhegység**

harmadidőszak → *fiatal lánchegységek* → **Eurázsia-hegységrendszer**

→ **Alpok**

→ **Kárpátok**



→ az ókori hegységek megemelkedtek

→ medencék megsüllyedtek: → **Kárpát-medence**

→ **Cseh-medence**

alföldek → **lepusztított síkságok** → negyedidőszak → jégkor → **a jég** csiszoló munka → egyenetlen lepusztulás (kőzetminőség!) → egyenetlen felszín → tóhátságok:

→ **Mazúri-tóhátság** (Lengyelország)

→ **Pomorzei-tóhátság** (Lengyelország)

→ **Brandenburgi-tóhátság** (Németország)

→ **Mecklenburgi-tóhátság** (Németország)

→ **feltöltött alföldek** → **folyók** által feltöltött síkságok

Német(Germán)-alföld (Németország)

Lengyel-alföld (Lengyelország)

→ többségükben **tökéletes síkságok**

Alföld (Magyarország)

Kisalföld (Magyarország)

Román-alföld (Románia)

Éghajlat

Ny-K irányban csökken az óceán hatása

→ csapadék csökken

→ felhőzettség csökken

→ napsütéses órák száma nő

→ hőmérséklet nő

északi alföldeken

→ még érezhető az **óceáni hatás**

a kontinens belseje

→ kontinentális (szárazföldi) éghajlatú

déli peremvidékek hegységei (*Alpok, Dinári-hegység, Balkán-hegység*) gyakran megakadályozzák a **mediterrán** légtömegek betörését Közép-Európába. Ezért ezek a hegységek **éghajlatválasztó hegységek**.

Növényzet, talaj

Északi-, és a Balti-tenger környékén
belsőbb területeken
füves pusztákon

→ vegyes erdők, podzol talaj
→ lombhullató erdő, barna erdőtalaj
→ mezőégi talaj

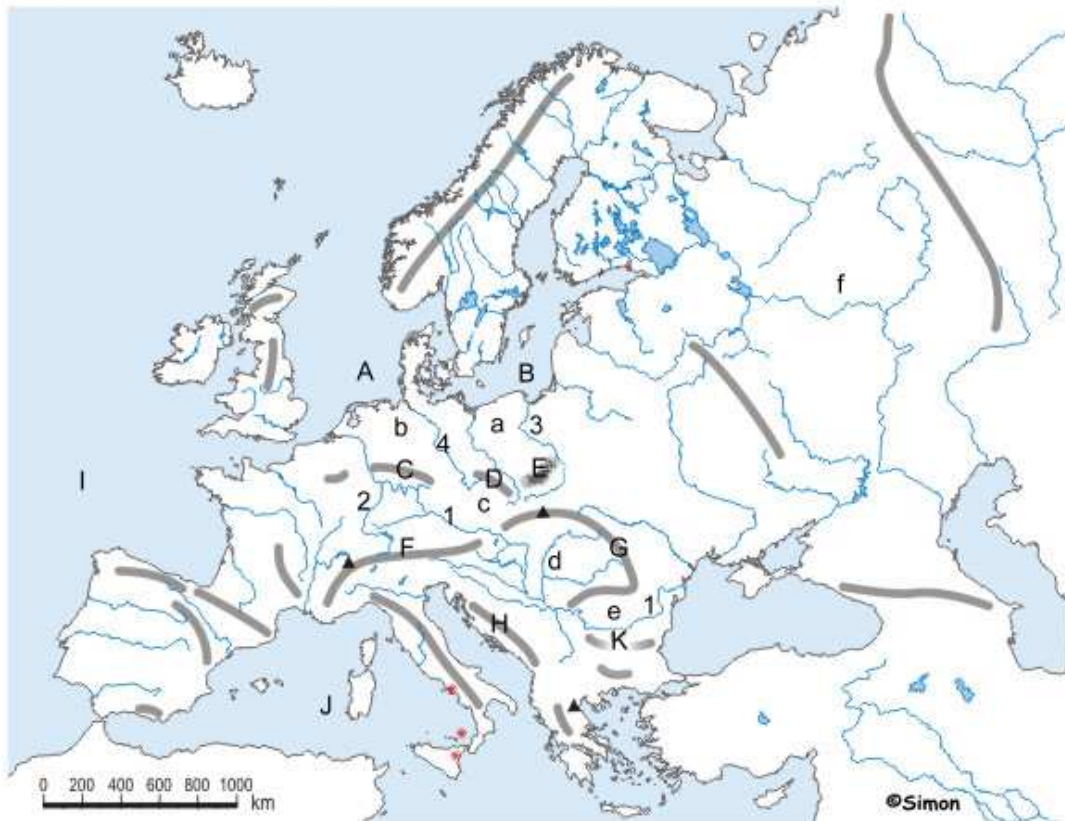
Vízrajz

Vízhálózata az utolsó eljegesedés után alakult ki.

Fő **vízválasztói:** **Alpok**
 Kárpátok

Legjelentősebb **folyói:** **Duna** (Fekete-erdő – Fekete-tenger – delta torkolat)
 Rajna (Alpok – Északi-tenger – tölcsér torkolat)
 Elba (Szudéták – Északi-tenger – tölcsér torkolat)
 Visztula (Kárpátok – Balti-tenger – delta torkolat)

TÉRKÉPANYAG



- A = Északi-tenger
- B = Balti-tenger
- C = Német-középhegység
- D = Szudéták
- E = Lengyel-középhegység
- F = Alpok
- G = Kárpátok
- H = Dinári-hegység
- I = Atlanti-óceán
- J = Földközi-tenger
- K = Balkán-hegység

- a = Lengyel-alföld
- b = Német(Germán)-alföld
- c = Cseh-medence
- d = Kárpát-medence
- e = Román-alföld
- f = Kelet-európai-síkság

- 1 = Duna
- 2 = Rajna
- 3 = Visztula
- 4 = Elba

FOGALMAK

hegy =	önmagában álló, 500 m magasságot meghaladó felszíni kiemelkedés
hegység =	egy irányba húzódó hegyek összessége a köztük lévő völgyekkel, medencékkel együtt
hegységrendszer =	egy egész kontinensen áthúzódó hegységek rendszere
rögvidék =	régen kialakult, majd erősen lepusztult hegységek vidéke
gyűrthegység =	olyan hegység, mely tengeri üledékből gyűrődött fel
eljegesedés =	a szárazföldek területén az újidő negyedidőszakának jégkorában az éghajlatban bekövetkezett lehülést követő jelenség, melynek során jég fedte a területeket
tóhátság =	a jégkorszaki jég által kialakított egyenetlen felszínű terület, melynek mélyedéseiben az elolvadó jég vize meggyűlt
moréna =	jég által kialakított hordalékkúp
síkság =	olyan sík terület melynek legalacsonyabb és legmagasabb pontja között a szintkülönbség nem nagyobb 200 m-nél
alföld =	olyan síkság, amely a tenger szintje és a dombság szintje között helyezkedik el (0-200 m-ig)
tökéletes síkság =	olyan síkság melynek a legalacsonyabb és a legmagasabb pontja között nincs nagyobb különbség 30 m-nél
éghajlatválasztó hegység =	az a hegység, amely különböző éghajlati területeket választ el egymástól
vízgyűjtő terület =	az a terület, ahonnan a fő folyó mellékfolyóival összegyűjti a vizet
vízválasztó =	az a domborzati kiemelkedés, amely vízgyűjtő területeket választ el egymástól